

SVENSKAR I VÄRLDEN

Resolutioner antagna vid

Utlandssvenskarnas Parlament 2015

GRUPPINDELNING

- Grupp 1 Skatter, pensioner och försäkringar
Ordf. Birgitta Laurent
- Grupp 2 Medborgarrättsfrågor
Ordf. Barbro Sachs Osher
- Grupp 3 Migration, mobilitet- utlandssvenskarna som resurs
Ordf. Annika Rembe

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Skatter, pensioner och försäkringar	s. 3
2. Medborgarrättsfrågor	s. 8
3. Migration, mobilitet- utlandssvenskarna som resurs	s. 15

1. Skatter, pensioner och försäkringar

Begravningsavgift

Resolutionsmottagare

Skatteverket
Finansdepartementet
Kammarkollegiet
SKUT (Svenska Kyrkan i Utlandet)

Problemformulering

I dagsläget är det inte möjligt att betala begravningsavgift om man inte är folkbokförd i Sverige. Detta är problematiskt eftersom många utlandssvenskar känner en stark anknytning till Sverige och vill begravas här, kanske i en familjegrav. Att begravas i Sverige utan att ha betalat begravningsavgift blir kostsamt och dessutom måste den församling man vill bli begravd hos godkänna detta.

Resolutionsförslag

Utlandsboende svenskar som inte betalar begravningsavgift via inkomstskatten ska kunna betala begravningsavgift till Svenska Kyrkan och/eller sin hemkommun.

Frysa SGI vid utflytt

Resolutionsmottagare

Försäkringskassan
Svenskar i Världen

Problemformulering

När en svensk medborgare idag flyttar utomlands och folkbokför sig utanför Sverige nollställs den sjukpenninggrundande inkomsten (SGI). Vi lever i en alltmer globaliserad värld där bland annat EU eftersträvar fri rörlighet inom unionen. Att en återinvandrad svensk medborgare måste jobba upp sin SGI igen minskar incitamenten för att flytta ut eller flytta tillbaka till Sverige. Dessutom är detta diskriminerande mot de medborgare som flyttar utomlands i arbetet.

Resolutionsförslag

Svenskar i Världen uppmanas att uppvakta Utredningen om trygghetssystem och internationell rörlighet, ToR-utredningen (S 2014:1) och framföra att reglerna för den sjukpenninggrundande inkomsten bör ändras så att en person som flyttar från Sverige ska få sin SGI fryst/bevarad på samma nivå som den dag då utskrivning från Sverige sker.

Hemtjänst i utlandet

Resolutionsmottagare

Svenskar i Världen

Problemformulering

Många svenskar, främst pensionärer, bor utomlands under delar av året. Vissa av dessa behöver stöd i form av hemtjänst, vilket de erhåller när de vistas i Sverige, men inte under vinterhalvåret när de bor i exempelvis Spanien. En person får idag hemtjänst via hemortskommunen efter en individuell prövning av en biståndshandläggare.

Vid kortare besök i annan kommun än hemortskommunen kan kommunens skyldighet att betala stå kvar. Detta gäller exempelvis om personen har en sommarstuga i en annan kommun och vill vistas där under perioder av året. Det är därför rimligt att en person som är folkbokförd i en svensk kommun men spenderar vinterhalvåret utomlands även här har rätt till hemtjänst på plats finansierad av hemkommunen.

Resolutionsförslag

De svenskar som är folkbokförda i och har sin hemvist i en svensk kommun samt bor utomlands under perioder av året bör även ha rätt till hemtjänst utomlands. Svenskar i Världen uppmanas att utreda frågan vidare och bör fokusera på att påverka EU/EES i denna fråga.

Sjukvårdsförmåner inom EU/EES och Schweiz

Resolutionsmottagare

Socialdepartementet

Problemformulering

Som svensk pensionär permanent bosatt i annat EU/ESS-land eller Schweiz har man rätt till samma sjukvårdsförmåner som om man vore bosatt i Sverige. Intyg om detta utfärdas av Försäkringskassan i Visby. Samtidigt har man inte kvar personnummer i Sverige på samma sätt som tidigare vilket kan medföra problem på apotek, läkarmottagningar eller vid tandläkarbesök. Man kan exempelvis få betala för läkemedel som ursprungligen ingår i högkostnadsskyddet samt hela tandvårdsavgiften.

Resolutionsförslag

Svenskar i Världen anser att mer information om de rättigheter och regler som omfattar en utlandssvensk pensionär borde spridas till dem som har rätt till Försäkringskassans intyg om vårdförmåner för personer bosatta i ett annat EU/EES land eller Schweiz. Information kring detta bör även förtydligas på berörda myndigheters hemsidor, däribland Försäkringskassans egen hemsida.

Sänkning av SINK-skatten

Resolutionsmottagare

Finansdepartementet
Svenskar i Världen

Problemformulering

Föreningen Svenskar i Världen har länge arbetat för att den särskilda inkomstskatten för utomlands bosatta (SINK) ska sänkas. Sedan 1 januari 2014 är SINK-skatten 20 procent (en sänkning med 5 procent).

Resolutionsförslag

Finansdepartementet bör utreda möjligheterna att sänka SINK-skatten ytterligare. Svenskar i Världen uppmanas ha fortsatt kontakt med finansdepartementet i denna fråga.

2. Medborgarrättsfrågor

Underlätta vid ansökan om nytt pass- elektroniskt samt vid provisoriska passtationer

Resolutionsmottagare

Utrikesdepartementets konsulära enhet
Polisens passenhet

Problemformulering

För utlandssvenskar boende i ett land med långt avstånd till närmsta ambassad kan det vara kostsamt och tidsödande att förnya ett pass. Det kan också vara långa väntetider och bristande tillgång till mobila passtationer. Det skulle underlätta om möjligheten att förnya passet elektroniskt fanns. Detta är exempelvis möjligt i Nya Zeeland.

Resolutionsförslag

Utrikesdepartementets konsulära enhet samt polisens passenhet uppmanas att se över möjligheten för utlandssvenskar att inom ett rimligt antal timmar ha rätt att erhålla ett permanent pass på exempelvis Arlandaexpeditionen, samt att undersöka möjligheten att få sitt pass förnyat elektroniskt.

Förnyelse av svenska pass

Resolutionsmottagare

Utrikesdepartementets konsulära enhet
Polisens passenhet
Skatteverket
Migrationsverket

Problemformulering

När en svensk medborgare född i utlandet åker till Sverige för att förnya sitt pass behöver polisen se ett bevis utfärdat av Skatteverket eller Migrationsverket på att personen är svensk medborgare. Ett antal av Svenskar i Världens medlemmar har registrerat sina barns födslar i Sverige. Trots att barnen har personnummer och pass kan de ändå ställas inför ovanstående problematik.

Resolutionsförslag

Upprätta ett gemensamt register, alternativt förbättra de register som finns. Det bör räcka med att vara registrerad som svensk medborgare hos en ambassad för att kunna förnya sitt pass i Sverige, både för barn och vuxna.

Pass som identitetshandling

Resolutionsmottagare

Polisens passenhet
Skatteverket
Utrikesdepartementets konsulära enhet

Problemformulering

Förändringen i medborgarskapslagen innebär att svenska medborgare tillåts inneha dubbelt medborgarskap. I och med detta har det uppstått problem med identifiering i Sverige. Svenskar i Världen har haft kontakt med en medlem boende i Danmark som är medborgare i både Sverige och Danmark. Personen ifråga beskriver problematiken som uppstod vid förnyandet av det svenska passet, då det varken gick att göra det på ambassaden i Danmark eller i Norge. Personen åkte till polisen i Malmö som då sade att ett giltigt pass inte gäller som identitetshandling för att ansöka om nytt pass.

Rekommendationen därifrån var att be danska myndigheter intyga personens svenska medborgarskap. De danska myndigheterna kan dock inte se om en person är svensk medborgare, bara att danskt medborgarskap finns. Detta leder till frågan varför man inte kan använda sitt giltiga svenska pass som identitetshandling när man ansöker om ett nytt pass.

Resolutionsförslag

Svenskar i Världen anser att det bör vara möjligt att legitimera sig med ett giltigt pass för att ansöka om ett nytt. Polisen bör kunna söka i folkbokföringsregistret för att avgöra om en person är svensk medborgare. Berörda instanser bör se över denna fråga.

Längre giltighetstid och fler sidor i passet

Resolutionsmottagare

Passmyndigheten
Utrikesdepartementets konsulära enhet

Problemformulering

Alltfler människor gör arbetsrelaterade resor till utlandet. I många fall stämplas passet, vilket innebär att passet för någon som reser frekvent snart måste bytas ut på grund av brist på sidor. Om passet innehöll fler sidor, samt om giltighetstiden vore tio år istället för fem år, skulle det spara personer som reser frekvent mycket tid och frustration. Det finns många länder som har en giltighetstid på tio år, exempelvis Australien, Kanada, Danmark och Nya Zeeland. Genom att införa pass med en giltighetstid på tio år innehållande fler sidor bör antalet ansökningar om nya pass kunna minskas avsevärt. Detta torde medföra minskade kostnader för polisens passexpeditioner.

Resolutionsförslag

Inför antingen tio års giltighetstid på alla pass (utom för barn) eller ge möjligheten att välja om passet ska vara giltigt i fem eller tio år. Finns det anledning att höja priset för ett pass bör detta inte överstiga dagens kostnad att ansöka om två stycken pass med fem års giltighetstid.

Svenska beskickningar i utlandet

Resolutionsmottagare

Utrikesdepartementets konsulära enhet

Problemformulering

Många utlandssvenskar upplever idag en stor diskrepans mellan närheten till svenska beskickningar och hur många svenskar som befinner sig i regionen. Svenskar i Världen har full förståelse för att Utrikesdepartementets beslut kring var i världen de svenska beskickningarna ska ligga och till vilken grad personalen ska syssla med medborgarservice beror på både ekonomiska resurser och vilka utrikespolitiska mål Sverige har.

Resolutionsförslag

Att Utrikesdepartementet i än större grad tar in information om antal fast boende svenskar i det land som är aktuellt vid beslut om att öppna/stänga ambassader och konsulat.

Särskild valkrets för utlandssvenskar

Resolutionsmottagare

Sveriges riksdag
Riksdagspartiernas ungdomsförbund
Valmyndigheten
Skatteverket

Problemformulering

Tillsammans utgör de 660 000 utlandsboende svenskarna 7 procent av Sveriges befolkning. Detta innebär att om alla skulle bo i samma kommun, skulle den vara Sveriges näst största.

Svenskar i Världen antog en resolution om just särskild valkrets för utlandssvenskar år 2011, denna skickades till Valmyndigheten, Sveriges riksdag och regering. I svaret från Valmyndigheten (Dnr: 12-109/5) framgår att fram till och med valet 1994 hade utlandssvenskarna en särskild valkrets. Valmyndigheten nämner även att det inför valet 2010 fanns cirka 130 000 utlandssvenskar i röstlängden med adress hos Skatteverket och ytterligare 15 000 utan någon adress samt att valdeltagandet bland dessa låg på cirka 30 procent.

Resolutionsförslag

Återinför en särskild valkrets för svenska medborgare bosatta utomlands. Genom att ha ett valdistrikt för utlandsboende kan de politiska partierna profilera bättre mot utlandssvenskar, vilket i förlängningen medför ett högre valdeltagande.

E-röstning från utlandet

Resolutionsmottagare

Sveriges riksdag
Riksdagspartiernas ungdomsförbund
Justitiedepartementet
Valmyndigheten
Skatteverket

Problemformulering

Att rösta i riksdagsvalen är en medborgerlig rättighet. Inför valet 2014 fanns drygt 160 000 röstberättigade utlandssvenskar i Skatteverkets röstlängd. Valdeltagandet bland dessa låg på cirka 32 procent, enligt SCB. Vi anser att 32 procent är skrämmande lågt. Fler skulle använda sin demokratiska rätt att rösta, om det vore enklare att rösta genom e-röstning via internet.

Antalet svenska medborgare som bor utanför Sverige är fler än någonsin, 660 000. Tillsammans utgör dessa 7 procent av Sveriges befolkning och skulle, om alla bodde i samma kommun, vara Sveriges näst största kommun. Dessa borde tillåtas e-rösta via internet. Det skulle underlätta för utlandsboende att delta i val, vilket i sin tur kommer medföra ökat valdeltagande.

I vallagskommitténs betänkande (SOU 2013:24) föreslås att en utredning ska tillsättas, vars uppgift skulle vara att utreda ett försök med e-röstning i några utvalda kommuner i samband med de allmänna valen 2018.

Resolutionsförslag

Vi föreslår att utredningen om försöket med e-röstning inleds omgående, med syftet att erbjuda de svenska medborgare som är bosatta utomlands möjligheten att delta i försöket med e-röstning år 2018.

Eftersom det är vår förhoppning att det kommer finnas en särskild valkrets för utlandsboende svenskar i samband med nästa val, föreslår vi att försöket inkluderar denna valkrets. Om en särskild valkrets för utlandssvenskar inte har instiftats år 2018 föreslår vi att försöket inkluderar de länder där det bor flest svenskar (USA, Norge, Spanien, Storbritannien).

3. Migration, mobilitet- utlandssvenskarna som resurs

Andrahandsuthyrning av bostäder

Resolutionsmottagare

Svenskar i Världen
Bostadsrättscentrum

Problemformulering

Många utlandssvenskar vill kunna köpa en bostad i Sverige för framtida bruk. För att det inte ska bli en stor ekonomisk belastning är det önskvärt att kunna hyra ut bostaden i andra hand när man själv inte disponerar den. I dagsläget råder stor bostadsbrist på marknaden vilket innebär att om fler hyrde ut i andrahand så skulle det även underlätta för andra grupper som söker en tillfällig bostad. Restriktionerna vid andrahandsuthyrning är dock ett hinder som gör att många utlandssvenskar väljer att kanske avstå från bostadsköp i Sverige.

Resolutionsförslag

För att möjliggöra för utlandssvenskar att ekonomiskt äga en bostad i Sverige under tiden man bor utomlands, är det önskvärt att kunna hyra ut sin bostad utan dagens restriktioner. Svenskar i Världen ges därför i uppdrag att närmare utreda lagstiftning och praxis med målsättningar att underlätta situationen för utlandssvenskarna.

Föräldraskapsfrågan

Resolutionsmottagare

Skatteverket

Problemformulering

I dagsläget är informationen om hur registreringen av föräldraskap när två ogifta utlandssvenskar får barn bristfällig. Exempelvis har Svenskar i Världen fått höra om fall där föräldrarna varit tvungna att inställa sig hos Skatteverket för en intervju för att fastställa faderskapets giltighet.

Resolutionsförslag

Svenskar i Världen uppmanar Skatteverket att sprida information om vilka regler som gäller samt att erbjuda, i det här fallet ogifta, utlandssvenskar möjligheten att gå till närmsta ambassad eller att delta via Skype vid en eventuell intervju.

Elektronisk information

Resolutionsmottagare

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)
Försäkringskassan
Migrationsverket
Skatteverket

Problemformulering

Servicen till utlandssvenskar som flyttar tillbaka till Sverige är ofta bristfällig, inte minst vad gäller information på myndigheters och kommuners hemsidor. Skriftlig information från t.ex skatteverket når heller inte fram till de utlandsboende som inte har uppgivit sin nya adress. De är därför beroende av informationen som kan hämtas på myndigheternas hemsidor.

Resolutionsförslag

Den information som skickas via post bör kompletteras med samma information på respektive instans hemsida, förslagsvis under en flik med namnet "Svenska medborgare utomlands". Detta för att underlätta både en flytt tillbaka till Sverige samt sprida information om lagändringar och förändringar i det sociala regelverket som kan påverka utlandssvenskar.

IT, Telekom & Bank för hemvändare

Resolutionsmottagare

Skatteverket
Finansdepartementet
Upplysningscentralen, UC
SEB, Handelsbanken, Swedbank, Nordea
Tele2, Telia, Telenor, Comhem
Klarna AB

Problemformulering

De svenskar som bott utomlands under en längre tid och väljer att flytta tillbaka till Sverige har ofta problem med att teckna mobil-/internetabonnemang, att handla mot faktura eller att teckna kreditkort. Detta trots att de har haft samma eller bättre inkomst under sin utlandsvistelse som de skulle ha haft om de istället bott i Sverige.

Svenskar i Världen har full förståelse för att de utlandssvenskar som inte haft någon ekonomisk eller annan skatterättslig koppling till Sverige under den tid de bott utomlands inte kan uppvisa den kreditvärdighet som krävs för att teckna abonnemang eller dylikt. Svenskar i Världen vänder sig däremot mot den diskriminering som uppstår när utlandssvenskar inte erhåller samma möjligheter som en boende i Sverige.

Resolutionsförslag

Att de utlandssvenskar som betalar särskild inkomstkatt (SINK), har ekonomiska tillgångar i Sverige, erhåller studiemedel, pension eller annat ekonomiskt stöd från Sverige, ska finnas med i Statens personadressregister med samma kreditvärdighet som om de vore bosatta i Sverige.

Utlandsskolor och skolpeng

Resolutionsmottagare

Utbildningsdepartementet
Riksdagens utbildningsutskott
Svensk Utlandsundervisnings Förening
Sveriges Kommuner och Landsting

Problemformulering

De svenska utlandsskolorna är en resurs som i dagsläget inte utnyttjas till sin fulla potential. Det är inte möjligt för alla svenska elever i grundskolan eller gymnasiet att ta med sig sin skolpeng till svenska utlandsskolor. Många saknar också information om utlandsskolornas verksamhet. Praxis varierar från kommun till kommun

Resolutionsförslag

Möjliggör för svenska elever vid grundskolan och gymnasiet att ta med sin skolpeng till svenska utlandsskolor. Dessutom uppmanar Svenskar i Världen berörda instanser att hitta former för ökad kontakt och samverkan mellan utlandsskolor och skolor i Sverige.